

VERMOESEN (*Frans-Marie-Camille*), Plantkundige (Malderen, 2.8.1882-Leuven, 17.12.1922).

Hij deed zijn humanoria in het Klein Seminarie te Hoogstraeten. Zijn vader, brouwer te Malderen, stierf vroegtijdig op het ogenblik dat zijn zoon zijn secundaire studies beëindigde en de jonge Vermoesen zag zich verplicht het familiebedrijf gedurende verschillende jaren te beheren. Pas in 1905 kon hij hogere studies beginnen aan de Katholieke Universiteit te Leuven, waar hij in 1909 promoveerde tot doctor in de plantkundige Wetenschappen met grote onderscheiding. Zijn thesis, onder de leiding van Prof. Grégoire uitgewerkt, handelde over de zaadknop, de kiemzak en de bevruchting bij sommige inheemse Orchideeën en wees reeds op een grote rijpheid van geest.

Na zijn promotie trad hij als stagedoener in de dienst der herbaria van de Rijksplantentuin te Brussel, maar de Kolonie oefende op hem een grote aantrekkingskracht uit. Hij kwam weldra in aanraking met het pas gestichte Ministerie van Koloniën, dat hem gelastte met de studie der cryptogamische plantenziekten in Belgisch-Congo.

Tot voorbereiding tot dit bijzonder soort opzoekingen, werd hij, als mycoloog, belast met een officiële zending in Engels en Nederlands-Indië. Op 11 Februari 1911, scheepste hij in te Marseille en keerde weer te Brussel op 4 Juni 1912, na een vruchtbare algemene studie der tropische plantenziekten, vooral te Colombo, Peradenya, Singapoer, Penang en Buitenzorg.

Op 18 Januari 1913, vertrok hij naar Congo om er de ziekten te bestuderen van de Cacao, de Koffie, de Hevea en de Elaeis. Hij ontscheepte te Boma op 6 Februari 1913 en werd eerst naar Mayumbe gezonden in hoedanigheid van Mycoloog. In December 1913, werd hij tijdelijk gelast met de directie van de Plantentuin te Eala, pas gesticht door L. Pynaert en M. Laurent. Bij ordonnantie dd. 11 Juli 1914, werd hij bevorderd tot onder-bestuurder van opzoekingsstations. Zijn slechte gezondheidstoestand verplichtte hem ongelukkig ontslag te geven. Op 24 October 1915, ging hij sloop op de *Albertville* te Boma en keerde met vervroegd verlof weer naar Frankrijk, waar hij zich ter beschikking stelde der Belgische Regering.

Op 14 Juni 1917, huwde hij te Beziers (Hérault, Frankrijk) met Meijuffe Kinart, van Tienen, vluchteling in Frankrijk, die hem drie dochters schonk.

Van 22 October 1917 tot Maart 1918, werd hij opgeroepen voor legerdienst, om daarna terug in dienst te treden bij het Ministerie van Koloniën als inspecteur buiten kader. Hij aanvaardde toen naar Mayumbe te reizen, om er de nodige documentatie te verzamelen voor een handboek der houtsoorten van Congo. Te dien einde, deed hij eerst een stage in de « Royal Botanic Gardens » te Kew en het « Musée d'Histoire Naturelle » te Parijs.

Einde 1918, vertrok hij dan naar Mayumbe en na zijn zending volbracht te hebben, keerde hij terug naar België, in Augustus 1919.

In November 1919, werd hij benoemd tot Conservator aan de Rijksplantentuin te Brussel, waar hij de gelegenheid kreeg zijn eigen herbariummateriaal uit Congo, bestaande uit ongeveer 2.000 nummers, te rangschikken en te bestuderen.

De Katholieke Universiteit te Leuven, benoemde hem, in 1921, tot docent aan de Faculteit der Wetenschappen, waar hij gelast werd met het onderwijs in de Vlaamse taal der aanvullingen der plantkunde in de candidatuur. Daarbij onderwees hij nog, in beide talen, de plantenaardrijkskunde en de plantpaleontologie, alsook de systematiek der

Angiospermen in het doctoraat der plantkunde. Hij scheen zo geroepen tot een heerlijke toekomst.

Ongelukkig, overleed hij plotseling te Leuven, na enige dagen ongesteldheid, op het ogenblik dat hij de rijke vruchten van zijn reizen en zijn onverpoosd werk ging kunnen plukken.

Camille Vermoesen was eenvoudig, bescheiden, vriendelijk en vol toewijding. Hij bezat een hoge cultuur, en een grote werkkraft, die hij gedurende de laatste jaren van zijn leven hartstochtelijk ten dienste stelde van de Wetenschap.

Niettegenstaande zijn vroegtijdige dood en zijn te kortstondig leven, bekleedt hij een vooraanstaande plaats in de geschiedenis onzer kennissen der Congolese Flora, waarvan hij meerdere nieuwe soorten beschreven heeft en waavran verschillende nieuwe soorten hem te recht opgedragen werden en zijn naam dragen.

Zijn publicaties zijn niet zeer talrijk, maar zij zullen toch nog lang de aandacht der botanici gaande houden. Dit is vooral het geval met zijn doctoraats-thesis, zijn werken over de Meliaceeën en de Rubiaceeën van Congo en zijn nota's over de Congolese wouden.

Lijst der publicaties van Camille Vermoesen :

« Contribution à l'étude de l'ovule, du sac embryonnaire et de la fécondation dans les Angiospermes : *Neottia ovata*, *Orchis latifolia*, *O. maculata*, *Epipactis palustris* et *latifolia* » (*La Cellule*, XXVI, 1911, pp. 115-162, 2 pl.). — « La station de fumigation des plantes et des graines de Colombo (Ceylan) » (*Bulletin agricole Congo belge*, II, 1911, pp. 718-722). — « De tropische plantenziekten en hun gewicht voor den Kolonialen landbouw », Antwerpen, 1913, in-8°, 36 p. — « Rapport sur quelques maladies cryptogamiques du Cacaoyer au Mayumbe » (*Bulletin agricole Congo belge*, V, 1914, pp. 312-322). — « *Le Sahlbergella singularis* et le chancre du Cacaoyer au Mayumbe » [*Ibid.*, V, 1914, pp. 261-281 (in samenwerking)]. — « Contribution à l'étude de la Faune et de la Flore du Congo belge. Flore spontanée » [*Ibid.*, IX, 1918, pp. 253, 296-318 (in samenwerking)]. — « Notes sur la maladie du « Coup de soleil » des Cacaoyers du Mayumbe » (*Ibid.*, XI, 1920, pp. 3-21). — « Note sur *Matricaria discoidea* L. » (*Tijdschrift van den Wetenschap. Kring*, Antwerpen, II, 1919-1920, pp. 29-31). — « Enige belangrijke ziekten onzer congolesche cultures » (*Natuurwetenschap. Tijdschrift*, III, 1921, pp. 13-20, 30-34, 79-83). — « Sur la vitalité des formations forestières dans le Bas et le Moyen-Congo » (*Congo*, II, II, 1921, pp. 65-77). — « Études critiques et systématiques sur la Flore du Congo. I. Notes sur quelques Méliacées du Congo » (*Revue zool. afr. Suppl. botanique*, IX, 1921, pp. 37-68; X, 1922, pp. 14-64). — « De fijnere structuur der stuifmeelkorrels en hunne systematische betekenis bij de Angiospermen » (*Natuurwetenschap. Tijdschrift*, IV, 1922, pp. 1-12). — « Les forêts du Congo » (*Congo*, III, II, 1922, pp. 108-118, 283-291, 433-444, 615-625). — « Manuel des Essences forestières du Congo belge », 282 p., 50 pl. et fig., 18 photos, Ministère des Colonies, Bruxelles, 1923 (nagelaten werk).

28 December 1949.
W. Robyns.

Grégoire, V., Discours prononcé aux funérailles de F.-M.-C. Vermoesen, chargé de cours à l'Université, *Ann. Un. Cath. Louvain*, 1920-1926, pp. CLXXXVI-CLXXXIX. — De Wildeman, E., *François-Marie-Camille Vermoesen*, *Bull. Jard. Bot. État*, Bruxelles, 1922, VIII, pp. I-IX.